მშრომელთა ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

№ 284 (5385) | ოთხშაბათი, 14 დეკემბერი 1938 წ. | ფასი 10 კაპ.

დღეს გაზეთში:

მისალმება ამხანაგ **ი. ბ. სტალინისადმი**
პარტიული კაბინეტი (მოწინავე)
მზადება მოსახლეობის აღწერისათვის (მე-2 გვ.)
კომუნისტის ავანგარდული როლი წარმოებაში („პრავდის“ მოწინავე.—მე-2 გვ.)
პარტიული ცხოვრება (მე-3 გვ.)
ლენინის შრომაზე „რა გაკეთოთ?“ (საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის შემსწავლელთა დასახმარებლად (მე-3 გვ.)
თბილისისა და კიევის უნივერსიტეტების შეჯიბრება (მე-3 გვ.)
დაუვიწყარი დღის ერთი წლისთავზე (მე-4 გვ.).

უცხოეთში:

ინგლისი და საფრანგეთ-იტალიის ხმელთაშუა ზღვის გასეირნები (მე-4 გვ.)
ჩერჩილის გამოსვლა (მე-4 გვ.)
ესპანეთის დელეგაციის შთაბეჭდილებანი საბჭოთა კავშირის შესახებ (1-ლი გვ.)
„შრომის პარტიის“ ყრილობა ჩეხოსლოვაკიაში (1-ლი გვერდი).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პარტიული კაბინეტი

მთელი ჩვენი პარტია, ყველა ბოლშევიკი, პარტიული და არაპარტიული, უდიდესი ინტერესითა და განსაკუთრებული ყურადღებით შეხვდა საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის უმნიშვნელოვანეს გადაწყვეტილებას—„საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოსვლასთან დაკავშირებით პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ“.

პარტიულ და კომკავშირულ კრებებზე, საბჭოთა ინტელიგენციის მრავალრიცხოვან კრებებზე, სადაც იხილავენ სტალინური ცენტრალური კომიტეტის ამ ისტორიულ გადაწყვეტილებას, კმაყოფილებით აღნიშნავენ იმ გარემოებას, რომ ეს დოკუმენტი ნამდვილად მოასწავებს ახალ ხანას ბოლშევიკური პროპაგანდის ორგანიზაციაში, რომ იგი უსათუოდ გამოიწვევს ახალ აღმავლობას ჩვენი დიადი ქვეყნის იდეურ ცხოვრებაში, რომ საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის სტალინური საბელმძღვანელოს გამოსვლა გახდება დასაწყისი ჩვენი კადრების მობრუნებისა თავისი თეორიული ჩამორჩენილობის ლიკვიდაციისაკენ.

პარტიული ორგანიზაციები უკვე ენერგიულად შეუდგნენ სტალინური ც. კ-ის ამ შესანიშნავი გადაწყვეტილების რეალიზაციისათვის ბრძოლას, გულმოდგინედ მოჰკიდეს ხელი საპროპაგანდო მუშაობის გარდაქმნას ჩვენი კადრების იდეური შეიარაღების ამოცანებთან შეფარდებით.

ნამდვილად იწყება ახალი ხანა ბოლშევიკური პროპაგანდის ორგანიზაციაში. ჩვენს თვალწინ იზრდება პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკების მისწრაფება მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორიის დაუფლებისადმი, კომუნისტებში მტკიცდება ბოლშევიზმის თეორიის დაუფლებისათვის თავის ძალისა და უნარის რწმენა.

ამჟამად, როდესაც კადრებისათვის მარქსიზმ-ლენინიზმის სწავლების ძირითად მეთოდს წარმოადგენს ბოლშევიკური პარტიის ისტორიისა და თეორიის დამოუკიდებელი შესწავლა, თვალსაჩინოდ იზრდება პარტიული კაბინეტების როლი, მნიშვნელობა. განსაკუთრებული სიმკვეთრით ისმება პარტიულ კაბინეტებში მეთოდური და საკონსულტაციო მუშაობის გადაჭრით გაუმჯობესების ამოცანა.

აქამდე პროპაგანდისტული მუშაობის ერთერთი სერიოზული ნაკლი მდგომარეობდა იმაში, რომ პარტიული ორგანიზაციები, გატაცებულნი პროპესემინარებისა და პარტკაბინეტების ქსელის გადიდებით, ივიწყებდნენ საქმის არსებითს მხარეს — პროპაგანდის ხარისხს. ბევრგან პარტკაბინეტი უზრუნველყოფილი არ იყო კვალიფიციური პროპაგანდისტული კადრებით. ყოველივე ამის შედეგად ფაქტიურად ეს კაბინეტები წარმოადგენენ სამკითხველოებს. ლექციები, ჯგუფური და ინდივიდუალური კონსულტაციები შემთხვევითს ხასიათს ატარებდნენ. ამიტომაც კომუნისტები პარტკაბინეტში მაინც და მაინც დიდი ხალისით როდი მიდიოდნენ.

მთელი რიგი პარტიული კაბინეტების მუშაობის პრაქტიკაში დამკვიდრებული იყო კარჩაკეტილობა. ისინი მომსახურებას უწევდნენ უმთავრესად პროპაგანდისტებს, თუმცა ეს დახმარებაც ძალიან ხშირად ზერელე და ფორმალური ხასიათს ატარებდა.

თბილისის ორგანიზაციის ლენინის რაიკომის პარტიული კაბინეტის მუშაკები არ უარჰყოფენ, რომ აქამდე კაბინეტის მუშაობა ვერ აკმაყოფილებდა კომუნისტთა და უპარტიო ბოლშევიკთა გაზრდილ მოთხოვნებს. არასისტემატიურად ეწყობოდა თეორიული ლექციები და კონსულტაციები. კომუნისტები, რომლებიც „ჩაბმული“ იყვნენ პარტიულ სკოლებში, იშვიათად თუ შეიხედავდნენ პარტიულ კაბინეტში. თვით პარტიული კაბინეტის მუშაობა არ იყო შინაარსიანი და მიმზიდველი.

განსაკუთრებით კი სუსტად გამოიყურებოდნენ დაწესებულებებთან და საწარმოებთან არსებული პარტიული კაბინეტები, რომლებიც უზრუნველყოფილი არ იყვნენ პროპაგანდისტული ძალებით. თავიანთი მუშაობის ხასიათით ეს პარტიული კაბინეტები სამკითხველოს უფრო წააგავდნენ. მაგ., ბათომის რკინიგზის კვანძის პარტიული კაბინეტი დღემდე აშკარად არადამაკმაყოფილებლად მუშაობდა. იგი მოწყვეტილი იყო პარტიულ ჯასებს, თითქმის არავითარ მეთოდურ და საკონსულტაციო დახმარებას არ უწევდა პროპაგანდისტებს და პარტიულ მასებს. ასე მუშაობდა ბევრი სხვა საქარხნო პარტიული კაბინეტიც.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა გარკვეული მითითება მისცა ყველა პარტიულ ორგანიზაციას „ორი თვის ვადაში შეისწავლონ და გადასინჯონ პარტკაბინეტების ქსელი, შეამცირონ მათი რაოდენობა და პროპაგანდისტთათვის დახმარების აღმოსაჩენად და კონსულტაციის გასაწევად იმათთვის, ვინც პოლიტიკურ თვითგანათლებას ეწევა, როგორც წესი, პარტკაბინეტები დასტოვონ პარტიის საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებთან“.

ამოცანა ახლა სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებთან არსებული პარტიული კაბინეტები გადავიქცეთ სალექციო და საკონსულტაციო მუშაობის ცენტრად, გარდავქმნათ პარტიული კაბინეტის მუშაობა იმგვარად, რომ იგი აკვალიფიციური პროპაგანდისტების მეშვეობით სისტემატურ დახმარებას უწევდეს მარქსიზმ-ლენინიზმის დაუფლებისათვის დამოუკიდებლად მომუშავე ამხანაგებს.

პარტიულ კაბინეტებში კონსულტანტებთან ახლა უდიდესი ხალისით მოდიან საინტერესო კითხვებით პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკები. მათ აინტერესებთ მარქსენგელს-ლენინ-სტალინის ნაშრომები, ლენინის ბრძოლა ახალი ტიპის პარტიის შექმნისათვის, ლენინისა და სტალინის მოძღვრება ბოლშევიკური პარტიის შესახებ, ის ახალი, რაც ლენინის გენიამ შეიტანა მარქსიზმის საგანძურში. კონსულტანტებთან მოდიან კითხვებით — ჰეგელის ფილოსოფიაზე, პლეხანოვის შრომებზე, საერთაშორისო ვითარების საკითხებზე, მხატვრული ლიტერატურის კლასიკოსთა შესანიშნავ ნაწარმოებებზე და სხვ.

გასაგებია, თუ რამდენად ფართო კულტურული ჰორიზონტის და მარქსისტული განათლების მქონე უნდა იყოს პროპაგანდისტი თუ კონსულტანტი, რომელსაც ახლა პარტიულ კაბინეტში უნდება მუშაობა. სწორედ იგი ითვლება ბოლშევიკური ინტელიგენციის ერთ-ერთ ძალად, ამ ინტელიგენციის ერთ-ერთ ბირთვად. ეს ბირთვი ეხმარება ფართო მასებს, ეხმარება ბოლშევიკურ ინტელიგენციას, ეხმარება ბოლშევიკურ ინტელიგენციას, ეხმარება ბოლშევიკურ ინტელიგენციას

მზადება სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის

მოსკოვი, 12 დეკემბერი (ტელეგრ. ჩვენი კორესპონდენტისაგან). მიმდინარეობს გაცხოველებული მზადება საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის გახსნისათვის. სწარმოებს უკანასკნელი პავილიონების მშენებლობა. გამოფენის ტერიტორიის ცენტრში აგებენ მთავარ პავილიონს, რომლის წინ გადაშლილია კოლმეურნეობათა ფართო მოედანი. გამოფენის მნახველები მოვლენ აქ ფართო ხეივნით, რომლის გასწვრივ გამოფენილი იქნება უახლესი კონსტრუქციის ტრაქტორები. გამოფენის არქიტექტურული გაფორმების პროექტები დამტკიცებულია. გამოფენის მთავარი პავილიონი შენდება აკადემიკოს შჩუკოს და პროფესორ გელფრეიხის პროექტის მიხედვით. ამ შენობას დაამშვენებენ სსრ კავშირის ღერბი და 11 მოკავშირე რესპუბლიკის ღერბები. პავილიონის 60-მეტრიანი კოშკის თავზე დადგმული იქნება ტრაქტორისტისა და კოლმეურნე ქალის ქანდაკებები. პავილიონის კიდლებზე წარწერილი იქნება ამონაწერები კოლმეურნეობის წესდებიდან და მიწის სამუდამო სარგებლობაში გადაცემის აქტებიდან.

განყოფილებაში „რა არის სოფლად ასალი“ მნახველები გაეცნობიან მანქანა-ტრაქტორების სადგურის, საკოლმეურნეო სასაქონლო ფერმის მუშაობას, დაათვალიერებენ აქ გამოფენილ საკოლმეურნეო ბაგებს, სკოლებს, სამშობიარო სახლებს, კლუბებსა და სხვ. ამჟამად სახელოსნოებში მხატვრები, არქიტექტორები, მოქანდაკეები გამოფენისათვის ამზადებენ მორთულობას.

გამოფენის ტერიტორიაში შედის მისი მოსაზღვრე კულტურისა და დასვენების პუშკინის პარკი. აქ აშენებული იქნება თეატრები, კინოები, ესტრადები, კაფე - რესტორახები. პარკის ტბასთან აგებული იქნება თეატრი 5 ათასი მაყურებელისათვის, ორი კინოთეატრი, საკონცერტო საესტრადო მოედანი და ცირკი. გამოფენას დაამშვენებენ ეფექტიური შადრევნები. კოლმეურნეობათა მოედანზე აგებენ მძლავრ შადრევანს უზარმაზარი აუზით.

დედაქალაქის ცენტრი გამოფენის ტერიტორიასთან შეერთებული იქნება ფართო მოასფალტებული მაგისტრალით. გამოფენის შესასვლელთან დადგმული იქნება მუზეუმის ცნობილი ქანდაკება: „მუშა და კოლმეურნე ქალი“, რომელიც პარიზის გამოფენაზე ამშვენებდა საბჭოთა პავილიონს.

თამბაქოს საშემოდგომო დარგვა ლაგოდეხის რაიონში

ლაგოდეხი, 13 დეკემბერი (საქდესი). ლაგოდეხის რაიონი მეთამბაქოობის ერთერთი უდიდესი რაიონია საქართველოში. ამ რაიონის 68 კოლმეურნეობას მოჰყავს თამბაქო და უხვ მოსავალს იღებს თამბაქოს პლანტაციებში.

კოლმეურნეობა „წითელმა დროშამ“ წელს 21 ცენტნერი საუკეთესო ხარისხის თამბაქო მიიღო ჰექტარზე, კოლმეურნეობა „შრომამ“—16 ცენტნერი. კოლმეურნეობა „შრომა“ მიმდინარე წელს სახელმწიფოსათვის ჩასაბარებელ თამბაქოში მილიონ მანეთზე მეტს მიიღებს.

ლაგოდეხის რაიონის კოლმეურნეობანი წელს პირველად ატარებენ თამბაქოს საშემოდგომო რგვას. თამბაქოს რგავენ ცივს კვალსათურებში. თამბაქოს საშემოდგომო რგვა დაიჩქარებს მათს დამწიფებასა და გააუმჯობესებს ხარისხს.

„მოითმინეთ. ნაწილები გზაშია“

(სიღნაღი, საკ. კორესპონდენტისაგან)

სიღნაღის რაიონის მტს-ებმა გასულ წელთან შედარებით უფრო ადრე და ორგანიზებულად დაიწყეს ტრაქტორებისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო იარაღ-მანქანების საშემოდგომო-საზამთრო რემონტი.

ულიანოვკის მტს-ის მუშა-მოსამსახურეთა საერთო კრებაზე განიხილეს საქ. მიწსახკომის და მტს-ების მუშათა პროფკავშირის საქართველოს რესპუბლიკური კომიტეტის დადგენილება საშემოდგომო-საზამთრო რემონტზე სოცშეჯიბრების გაშლის შესახებ. სატრაქტორო ბრიგადის ბრიგადირმა ამხ. ვ. ბერულაშვილმა, ვ. მანჯაფარაშვილმა, გურაშვილმა და სხვ. ერთმანეთი შეჯიბრებაში გამოიწვიეს. სოცშეჯიბრება გაიშალა როგორც ბრიგადებს შორის, ისე რემონტზე მომუშავე ტრაქტორისტთა შორისაც.

ულიანოვკის მტს-მა სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოიწვია წნორის მტს-ი, ხოლო ამ უკანასკნელმა ალაზნის მტს-ი.

ულიანოვკის მტს-ში რემონტი 10 ნოემბრიდან დაიწყეს. შესაკეთებელია 30 „სტზ“, 8 „ჩტზ“, 8 „უნივერსალისა“ და 6 „სტზ-ნატის“ მარკის ტრაქტორები. რემონტზე მუშაობს 4 სარემონტო ბრიგადა. შეკეთებულია 6 ტრაქტორი. დანარჩენი ტრაქტორები კი ჩაყენებულია რემონტში. რემონტს აბრკოლებს სათადარიგო ნაწილების სიმცირე. სათადარიგო ნაწილები აკლიათ ალაზნისა და წნორის მტს-ებსაც.

ავტო-სატრაქტორო მრეწველობის მთავარ სამმართველოს წნორის განყოფილების ხელმძღვანელები (გამგე—შაიშელაშვილი) აშკარა ბიუროკრატიულ-უსულგულო დამოკიდებულებას იჩენენ ამ საქმისადმი. ისინი მტს-ების მუშაკებს ანუგეშებენ: მოითმინეთ, სათადარიგო ნაწილები გზაშაო. დაპირებას კი საზღვარი არ უჩანს. ნაწილების უქონლობის გარდა, რემონტის მიმდინარეობას ხელს უშლის ისიც, რომ მიწსახკომიდან მტს-ებს დროზე არ ერიცხებათ რემონტისათვის გათვალისწინებული თანხები.

აღსანიშნავია ერთი გარემოება. როცა მტს-ებს შორის სოცშეჯიბრების ხელშეკრულების გაფორმება დაიწყეს, მტს-ის მუშაკები აცხადებდნენ: რემონტის სანიმუშოდ ჩატარებისათვის შეჯიბრებას კი გავშლით, მაგრამ თესვის კამპანიისა და მოსავლის აღების დროს რომ შეჯიბრება გვქონდა გაშლილი, ხელშეკრულებების შესრულების შემოწმება დღემდე არავის მოჰგონებიაო. მტს-ის მუშაკთა ეს უკმაყოფილება სავსებით სამართლიანია.

ლ. ისაკოვი.

მზადება მოსახლეობის აღწერისათვის

ახლოვდება მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერის დღე. საქართველოს მთელი რიგი რაიონები გაცხოველებით ემზადებიან მოსახლეობის აღწერისათვის. ბორჯომის რაიონში აღწერის მზადებას დროულად შეუდგნენ. აღწერის საქმისათვის გამოყოფილმა მუშაკებმა: რაიონსპექტორმა, აღწერის განყოფილებათა გამგეებმა და მათმა მოადგილეებმა უკვე გაიარეს აღწერის საკითხებზე მოწყობილი მოკლევადიანი კურსები, მიმდინარეობს აგრეთვე აღწერისათვის გამოყოფილი ინსტრუქტორ - კონტროლიორებისა და აღმწერლების მოკლევადიან კურსებზე გადამზადება.

ამ დღეებში ქალაქის საბჭომ ჩაატარა სახლების მმართველებისა და წარმომადგენელთა თათბირი სბინაო დავთრების მოწესრიგებისა და მოქალაქეთა ჩაწერა-ამოწერის საკითხებზე. გარდა ამისა, ჩატარდა მოსახლეობის აღწერისათვის გამოყოფილი დამხმარე კომისიების თათბირი, სადაც კომისიის წევრებს განმარტათ თუ რა დახმარება უნდა გაუწიონ მათ აღწერისათვის გამოყოფილ ამხანაგებს.

მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერისათვის მზადება კარგად მიმდინარეობს აგრეთვე საგარეჯოს რაიონში. აღნიშნულ რაიონში დროულად არის შექმნილი სააღწერო განყოფილებები, გამოყოფილია აღწერისათვის საჭირო რაოდენობის კადრები, გამოყოფილია ბინები, სადაც მოწყობილია რადიო, გაყვანილია ტელეფონი. აღწერის საქმეზე იმუშავებს 116 კაცი, რეზერვის რაოდენობა 25 დეკემბრამდე გაიზრდება 3-დღიან გადასამზადებელ კურსებს. რაიონი უკვე დაყოფილია 2 სააღწერო უბნად. შექმნილია აღწერისათვის ხელისშემწყობი კომისიები საბჭოებთან, კოლმეურნეობებთან, საბჭოთა მეურნეობებთან და დაწესებულებებში, სულ 54 კომისია, რომელშიც ირიცხება 162 კაცი.

აღწერის წინასწარი სამზადისის კარგად ჩატარებისათვის რაიკომიდან და რაიაღმასკომიდან სასოფლო საბჭოებზე მიმაგრებული არიან პასუხისმგებელი ამხანაგები. ჩატარებულ იქნა თათბირი მიმაგრებული ამხანაგებისა საბჭოების თავმჯდომარეებთან ერთად, სადაც განმარტებულ იქნა აღწერის მნიშვნელობა და აღწერის ჩატარების წესი. პირველადი პარტიული ორგანიზაციები სისტემატურად იხილავენ აგრეთვე აღწერისათვის წინასწარი მოსამზადებელი მუშაობის ჩატარების საკითხს და სახავენ კონკრეტულ ღონისძიებას მუშაობის კიდევ უფრო კარგად დაყენებისათვის. (საქდესი).

აღწერისათვის მზადება სუსვად მიმდინარეობს

(ზესტაფონი, საკ. კორესპონდენტისაგან)

მოსახლეობის სრულიად-საკავშირო აღწერა ახლოვდება, მაგრამ ზესტაფონის რაიონში აღწერისათვის მზადება სუსტად მიმდინარეობს.

რაიონში 8 დეკემბრისათვის უნდა დამთავრებულიყო 43 ინსტრუქტორ-კონტროლიორის მომზადება, ფაქტიურად მომზადებულ იქნა მხოლოდ 20, იმის გამო რომ რაიაღრიცხვის ინსპექციას საჭირო დახმარება არ გაუწია რაიაღმასკომმა.

5 და 6 დეკემბერს ინსტრუქტორ-კონტროლიორებისათვის დანიშნული მორიგი მეცადინეობა ჩაშალა იმის გამო, რომ მეცადინეობაზე არცერთი კაცი არ გამოცხადებულა. განსაკუთრებით ცუდია მდგომარეობა მასწავლებელთა მონაწილეობის მხრივ; გაანათლების განყოფილების გამგემ ამხ. შ. მგელაძემ განაცხადა, რომ თითქოს აღწერაში მათი მონაწილეობა არ არის სავალდებულო.

აღწერისათვის დამტკიცებულია 161 აღმწერი. მათი მომზადებისათვის ტარდება ინსტრუქტორ-კონტროლიორებისა და ინსტრუქტორ-ინструქტორ-ინструქტორ-ინстру

პარტიული ცხოვრება

რაიონული პარტიული აქტივის კრებები

საქართველოს ყველა რაიონში დიდი პოლიტიკური აქტივობით მიმდინარეობს რაიონული პარტიული აქტივის და კომუნისტთა რაიონული კრებები, რომლებზედაც გულდასმით იხილავენ საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის 14 ნოემბრის დადგენილებას „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოშვებასთან დაკავშირებით პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ“.

პარტიული აქტივის კრებებზე მიღებულ რეზოლუციებში კომუნისტები ერთსულოვნად იწონებენ საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის ისტორიულ დადგენილებას და სახავენ კონკრეტულ ღონისძიებებს მისი განუხრელად განხორციელებისათვის.

8 დეკემბერს ჩატარდა წალენჯიხის რაიონული პარტიული კრება; საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის დადგენილებაზე „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოშვებასთან დაკავშირებით [illegible] დაყენების შესახებ“ მოხსენება გააკეთა პარტრაიკომის მდივანმა ამხ. **ბ. მირცხულავამ.**

რაიონული პარტიული აქტივის კრება ჩატარდა გალში. მოსმენილ იქნა პარტრაიკომის მდივნის ამხ. **ჯ. თოდუას** მოხსენება.

ყარაიას რაიონულ პარტიულ კრებაზე საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის აღნიშნული დადგენილების შესახებ მოხსენება გააკეთა რაიკომის მდივანმა ამხ. **ვ. ვართაზაროვმა**; ჩოხატაურის რაიპარტაქტივის კრებამ მოისმინა პარტრაიკომის მდივნის ამხ. **ლ. ჩხიკვიშვილის** მოხსენება, ბორჯომის რაიონული პარტიული აქტივის კრებაზე მოხსენება გააკეთა რაიკომის მდივანმა ამხ. **გ. კუხალეიშვილმა.** ადიგენის რაიონულმა პარტიულმა კრებამ მოისმინა რაიკომის მდივნის ამხ. **ალიევის** მოხსენება, ჩხარის რაიონული პარტაქტივის კრებაზე მოხსენებით გამოვიდა პარტრაიკომის მდივანი ამხ. **ა. შველიძე,** ქვემო-სვანეთის რაიონულმა პარტიულმა კრებამ მოისმინა რაიკომის მდივნის ამხ. **ბ. ახვლედიანის** მოხსენება. გორის რაიპარტაქტივის კრებაზე 8 დეკემბერს დიდი ყურადღებით იქნა მოსმენილი პარტრაიკომის მდივნის ამხ. **ვ. ლოლაძის** მოხსენება. რაიონული პარტიული აქტივის კრება ჩატარდა აგრეთვე ახალქალაქში, სადაც მოხსენებით გამოვიდა პარტრაიკომის მდივანი ამხ. **სარქისოვი;** ყაზბეგის კომუნისტთა რაიონულ კრებაზე მოსმენილ იქნა პარტრაიკომის მდივნის ამხ. **ზაუტაშვილის** მოხსენება. გაგრის რაიონული პარტაქტივის კრებაზე, რომელსაც 92 კომუნისტი ესწრებოდა, საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის 14 ნოემბრის დადგენილების შესახებ მოხსენება გააკეთა პარტრაიკომის მდივანმა ამხ. **გოგიამ** და ა. შ.

პარტორგანიზაციებმა სერიოზული მუშაობა უნდა გასწიონ საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის დადგენილების განუხრელად განხორციელების უზრუნველსაყოფად.

საკ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ლენინის რაიკომის პარტკაბინეტში პარტიის წევრთა ერთ ჯგუფს კონსულტაციას უწევს პარტკაბინეტის გამგე ამხ. **ი. ფანცხავა** (მარცხნივ).

ფოტო ვ. ჩერკასოვისა („სოიუზფოტოს“ საქ. განყ.)

ემზადებიან პარტიის ისტორიის შესწავლისათვის

ჩვენი საბჭოთა ინტელიგენცია გულდასმით ეცნობა საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებას „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოშვებასთან დაკავშირებით პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ“ და ენერგიულად ემზადება ბოლშევიკური პარტიის სახელოვანი ისტორიის ღრმად შესწავლისათვის.

საქართველოს ქალაქებსა და რაიონებში დიდი წარმატებით ტარდება ინტელიგენტთა კრებები, მიძღვნილი საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ისტორიული დადგენილების განხილვისადმი. მაგალითად, 8 დეკემბერს ჭიათურის მუშათა თეატრის დარბაზში ჩატარდა ინტელიგენციის კრება, რომელსაც 355 კაცი დაესწრო; მოხსენება გააკეთა საქ. კ. პ. (ბ) ჭიათურის რაიკომის მდივანმა ამხ. **ს. მიქიაშვილმა,** ასეთივე კრება ჩატარდა 10 დეკემბერს ცაგერში, რომელსაც 640 ინტელიგენტი დაესწრო. კრებამ დიდი ყურადღებით მოისმინა საქ. კ. პ. (ბ) ცაგერის რაიკომის მდივნის ამხ. **სიმონ ჭელიძის** მოხსენება. წარმატებით ჩატარდა ინტელიგენციის კრება წულუკიძის რაიონში, რომელსაც დაესწრო ხუთასამდე კაცი; საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 14 ნოემბრის დადგენილებაზე მოხსენება გააკეთა ამხ. **ქაშიბაძემ;** თიანეთის რაიონში ინტელიგენციის კრებაზე მოხსენება გააკეთა პარტრაიკომის მდივანმა ამხ. **ი. გედევანიშვილმა.** ინტელიგენციის რაიონულ კრებას ლაგოდეხში 1000-მდე კაცი დაესწრო; ყურადღებით იქნა მოსმენილი საქ. კ. პ. (ბ) ლაგოდეხის რაიკომის მდივნის ამხ. **ა. მაცაბერიძის** მოხსენება.

ინტელიგენტთა ასეთივე კრებები ჩატარდა სხვა რაიონებშიც.

ინტელიგენტთა კრებებზე სიტყვით გამოსული ამხანაგები ერთსულოვნად იწონებენ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 14 ნოემბრის დადგენილებას, გამოსთქვამენ დიდ სურვილს — ღრმად და საფუძვლიანად შეისწავლონ საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) წარმტაცი ისტორია და ითხოვენ პარტიული ორგანიზაციების დახმარებას ამ საქმეში. პარტიის რაიკომები და პირველადი პარტორგანიზაციების პარტკომები და პარტორგანიზატორები გულისხმიერად უნდა მოეპყრან ინტელიგენტთა ამ ჯანონიერ მოთხოვნილებას და უზრუნველჰყონ მისი დაკმაყოფილება ინტელიგენციისათვის კვალიფიციური თეორიული მოხსენებების, ლექციებისა და კონსულტაციების მოწყობით.

ბაქოს პარტიული აქტივის კრება

ბაქო, 11 დეკემბერი (საკადესი). 9 და 10 დეკემბერს აზიზბეკოვის სახელობის თეატრში ჩატარდა ბაქოს პარტიული ორგანიზაციის აქტივის კრება, რომელზედაც განხილულ იქნა საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილება „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოშვებასთან დაკავშირებით პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ“. კრებას დაესწრო 1.500 კაცი.

კამათში გამოვიდა 21 კაცი. ორატორები აღნიშნავდნენ, რომ საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება საბრძოლო პროგრამას წარმოადგენს ყველა პარტიული ორგანიზაციისათვის, თვითეული ბოლშევიკისათვის.

ერთხმად მიღებულ იქნა რეზოლუცია, რომელშიც აქტივი სავსებით და მთლიანად იწონებს საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებას. კრებამ უდიდესი აღფრთოვანებით გაუგზავნა მისალმება ამხანაგ სტალინს.

უმჯობესია სამკითხველოდ გადაკეთდეს

ბათუმის რკინიგზის კვანძის პარტიული ორგანიზაცია ერთერთ მსხვილ მოწინავე ორგანიზაციად ითვლება აჭარაში. დღემდე რკინიგზის კვანძის პარტიულ ორგანიზაციებთან ჩამოყალიბებული იყო პარტგანათლების 13 სხვადასხვა წრე, რომლებშიც 250 მსმენელი იყო გაერთიანებული.

წრეებში სავალდებულო ჩაბმის შედეგად ირღვეოდა მათში შედარებით თანასწორი განათლების მქონე მსმენელთა გაერთიანების პრინციპი. ეს განსაკუთრებით ითქმის ინტელიგენტების შესახებ. მაგალითად, ლიანდაგის დარგის ინჟინერი ამხ. ხუსეინაშვილი ჩაბმული იყო პოლიტკლუნის წრეში, მაშინ როდესაც მას თავისუფლად შეუძლია დამოუკიდებლად იმუშაოს თავის თავზე. ასევე სხვადასხვა ტიპის წრეებში ჩაბმული იყვნენ სახალხო სადგურის უფროსის მოადგილე, ამხ. ჯაიანი, რომელსაც უმაღლესი ცოდნა აქვს, სავაგონდეპოს უფროსი ძიძიგური, რკინიგზის საავადმყოფოს გამგე ექიმი რაქვიაშვილი, ქალაქის სადგურის უფროსის მოადგილე ხურცილავა და სხვ. აღნიშნულ ამხანაგებს თავისუფლად შეუძლიათ დამოუკიდებლად იმუშაონ წიგნზე, მხოლოდ მათ ესაჭიროებათ დახმარება კვალიფიციური ლექციებით, კონსულტაციებით.

ამ მხრივ დღემდე ბათუმის რკინიგზის კვანძის პარტკაბინეტი არადამაკმაყოფილებლად მუშაობდა. პარტკაბინეტი მოწყვეტილი იყო პარტიულ და არაპარტიულ ბოლშევიკებს. ეს განსაკუთრებით ითქმის პროპაგანდისტებზე. პარტკაბინეტმა ვერ უზრუნველჰყო მათთვის საჭირო დახმარება, რამაც უსათუოდ გავლენა მოახდინა პარტიული სწავლების ხარისხზე. უმჯობესი იქნება, რომ ჩვენი პარტკაბინეტი, თანახმად საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებისა, გამოყენებულ იქნას სამკითხველოსა და ბიბლიოთეკის სახით, ვინაიდან ჩვენ ახლოს ვართ საოლქო პარტკაბინეტთან, რომელსაც დიდი დახმარება შეუძლია გაგვიწიოს.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ისტორიული დადგენილება კიდევ უფრო ზრდის თვითეული პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკის პასუხისმგებლობას მარქსიზმ-ლენინიზმის თეორიის დაუფლების საქმეში. საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებთან კვალიფიციურ პროპაგანდისტთა ჯგუფების შექმნით დიდად გაიზრდება როლი პროპაგანდისტისა, რომელიც განთავისუფლებული იქნება სხვა სამუშაოებისაგან.

დამოუკიდებელი მუშაობა წიგნზე, კვალიფიციური კონსულტაციები, ლექციები საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის და სხვა საკითხებზე, ბეჭდვითი პროპაგანდის ფართოდ გაშლა—ყოველივე ეს უდიდეს დახმარებას გაუწევს პარტიულ და არაპარტიულ ბოლშევიკებს ლენინ-სტალინის პარტიის ისტორიის დაუფლების საქმეში.

ირ. ბერაია

თბილისისა და კიევის უნივერსიტეტების შეჯიბრება

კიევიდან თბილისში დაბრუნდა თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დელეგაცია, რომელმაც თბილისის უნივერსიტეტის კოლექტივის სახელით სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულება დასდო კიევის უნივერსიტეტის კოლექტივთან. დელეგაცია, პროფ. ნ. ნ. ქოიავას, დოცენტ დ. ოლორთქიფანიძისა და სტუდენტების—გ. ფირცხალავასა და ი. სხირტლაძის შემადგენლობით, დაწვრილებით გაეცნო კიევის უნივერსიტეტის მუშაობას, მან პროფესურასთან, სტუდენტობასთან და პარტიულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან ერთად განიხილა ხელშეკრულება, რომლის ტექსტშიაც შეტანილია მთელი რიგი დამატებანი.

მუშაობის გამოცდილების გაცვლა-გამოცვლამ გვიჩვენა, რომ კიევის უნივერსიტეტში კარგად არის დაყენებული წიგნზე მუშაობა. გარდა საუცხოოდ მოწყობილი საერთო-საუნივერსიტეტო ბიბლიოთეკისა, თვითეულ ფაკულტეტს აქვს თავისი, სპეციალური ბიბლიოთეკები სტუდენტებისათვის. შემოღებულია პრაქტიკაში სტუდენტთა მეცნიერული შრომების სისტემატური გამოშვება. ასპირანტთა დაახლოებით 90 პროცენტი კიევის უნივერსიტეტის სტუდენტებია. კარგად არის დაყენებული უნივერსიტეტში კულტურულ-მასობრივი მუშაობა. ხშირად ეწყობა კოლექტიური წასვლა თეატრში: სტუდენტების, ასპირანტების, მეცნიერ მუშაკებისა და პროფესორებისათვის მთელს სპექტაკლს ყიდულობენ. შემდეგ უნივერსიტეტში ხდება ამ სპექტაკლის განხილვა. განსაკუთრებულ ყურადღებას იპყრობს ფაკულტეტების საუცხოოდ მოწყობილი კაბინეტები და ლაბორატორიები.

კიევის უნივერსიტეტის კოლექტივმა, გამოცდილების გაცვლა-გამოცვლის წესით, გადასწყვიტა შიაგროყოს თავისთან, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მაგალითისამებრ, გამოსასვლელი დღის უნივერსიტეტი სტუდენტობისა და ინტელიგენციისათვის, მოაწყოს კონკურსი სტუდენტის საუკეთესო მეცნიერულ შრომაზე. შეჯიბრების ხელშეკრულებაში შეტანილია სათანადო პუნქტები.

კიევის უნივერსიტეტის სტუდენტთა, პროფესორთა და მეცნიერ მუშაკთა ერთსულოვანი მოთხოვნით ხელშეკრულების ტექსტში შეტანილია პუნქტი 1939 წელს გორში — ხალხთა ბელადის ამხანაგ სტალინის სამშობლოში — ექსკურსიის მოწყობის შესახებ.

თბილისის უნივერსიტეტის დელეგაციის ყოფნა კიევში საქართველოსა და უკრაინის მოძმე რესპუბლიკების ხალხთა მეგობრობის კიდევ უფრო განმტკიცების ნიშნით ჩატარდა. კიევის უნივერსიტეტის პროფესორებმა და სტუდენტებმა სთხოვეს დელეგაციას, რომ გადაეგზავნოს მათ ლექსიკონები და სახელმძღვანელოები ქართული ენის, ლიტერატურისა და ისტორიის შესასწავლად. მთელმა რიგმა სტუდენტებმა წერილებით მომართეს თბილისის უნივერსიტეტის სტუდენტებს.

თბილისის უნივერსიტეტის მუშაობის გასაცნობად და მუშაობის გამოცდილების რეგულარული გაცვლა-გამოცვლის მოსაწყობად კიევიდან თბილისში ჩამოვიდა კიევის უნივერსიტეტის დელეგაცია.

შეჯიბრების შედეგები შეჯამებული იქნება სასწავლო წლის დასასრულს. შეჯიბრების არბიტრებად არჩეული არიან სსრ კავშირის სახკომსაბჭოსთან არსებული უმაღლესი სკოლის საქმეთა კომიტეტი და გაზეთ „კომსომოლსკაია პრავდას“ და „უჩიტელსკაია გაზეტას“ რედაქციები. (საქდესი).

ბიბლიოგრაფია

პროფ. ვ. კაკაბაძე — დ. ი. მენდელეევი

„ტექნიკა და შრომა“

1938 წ. ფასი 4 მან.

წელს გამომცემლობა „ტექნიკა და შრომამ“ გამოსცა პროფ. ვ. კაკაბაძის წიგნი რუსეთის გამოჩენილი მეცნიერის — დ. ი. მენდელეევის შესახებ.

დიდი პიროვნებების შესახებ კარგად დაწერილი წიგნები ინტერესით იკითხება და ამასთან მათ დიდი აღმზრდელობითი მნიშვნელობა აქვს. სარეცენზიო წიგნში ბევრი მასალაა თავმოყრილი და საინტერესოდ გაშუქებული.

უნდა აღინიშნოს, რომ დ. ი. მენდელეევის შემოქმედება და მოღვაწეობა ხასიათდება საოცარი მრავალფეროვნებით. წიგნში გარჩეულია მენდელეევის ცხოვრება-მოღვაწეობის მრავალი მხარე.

წიგნიდან ნათლად სჩანს დ. ი. მენდელეევის უდიდესი დამსახურება რუსეთში ნავთობის მრეწველობის განვითარების საქმეში (მეტად საინტერესოა მისი ბრძოლა ბაქო-ბათუმის ნავთობსადენის გაყვანის ირგვლივ), ქვანახშირის მრეწველობის დარგში; აღსანიშნავია, რომ არ ივიწყებს საქართველოს ნახშირესაც, ურალის მრეწველობის, ქიმიური მრეწველობისა და სხვ. განვითარებაში.

დ. ი. მენდელეევის „ოცნებას“ მიწისქვეშა გაზიფიკაციაზე, არქტიკის ათვისებაზე, სტრატოსფეროს დაპყრობაზე, ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციაზე და სხვ. მხოლოდ ბოლო დროს ეღირსა განხორციელება. ეს წიგნი ახალგაზრდობაში აღძრავს მეცნიერული კვლევა-ძიების წყურვილს.

წიგნი არ არის სათანადოდ გაფორმებული და გამოცემულია მცირე ტირაჟით.

საჭიროა „ტექნიკა და შრომამ“ მეტი ყურადღება მიაქციოს „დიდ ადამიანთა“ სერიის გამომცემლობას.

ჯ. ლანდია

საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის შემსწავლელთა დასახმარებლად

ლენინის შრომაზე „რა ვაკეთოთ?“

ლენინის წიგნი „რა ვაკეთოთ?“, რომელიც 1902 წლის მარტში გამოვიდა, მარქსისტულ - ლენინური ლიტერატურის ერთერთი გენიალური ნაწარმოებია. ამ წიგნით ლენინმა იდეოლოგიური საფუძველი ჩაუყარა ბოლშევიკურ პარტიას. „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსში“ ნაჩვენებია ვ. ი. ლენინის ამ გენიალური შრომის უდიდესი მნიშვნელობა.

„წიგნის „რა ვაკეთოთ?“ ისტორიული მნიშვნელობა მდგომარეობს იმაში, რომ ლენინმა თავის ამ განთქმულ წიგნში:

1) მარქსისტული აზროვნების ისტორიაში პირველმა გააშიშვლა ფესვებამდე ოპორტუნიზმის იდეური სათავეები, გვიჩვენა, რომ ისინი უწინარეს ყოვლისა მდგომარეობენ ქედის მოხრაში მუშათა მოძრაობის სტიქიურობის წინაშე და მუშათა მოძრაობაში სოციალისტური შეგნების როლის დამცირებაში;

2) მაღლა აიყვანა მნიშვნელობა თეორიისა, შეგნებულობისა, პარტიისა, როგორც სტიქიური მუშათა მოძრაობის გამარჯვებულ-ციურებელი და ხელმძღვანელი ძალისა;

3) ბრწყინვალედ დაასაბუთა ძირითადი მარქსისტული დებულება, რომელიც ამბობს, რომ მარქსისტული პარტია არის მუშათა მოძრაობის შეერთება სოციალიზმთან;

4) მოგვცა მარქსისტული პარტიის იდეოლოგიურ საფუძველთა გენიალური დამუშავება.

წიგნში „რა ვაკეთოთ?“ განვითარებული თეორიული დებულებები შემდეგ საფუძვლად დაედო ბოლშევიკური პარტიის იდეოლოგიას“ („საკ. კ. პ. (ბ) ისტორია“, გვ. 37-38).

○

ვ. ი. ლენინის წიგნი „რა ვაკეთოთ?“ დაწერილი იყო დიდი რევოლუციური აღმავლობის პერიოდში. მუშათა მოძრაობა რუსეთში მაშინ მიეიდა უდიდეს ბრძოლებამდე თვითმყრობელობასთან (ობუხოვის გაფიცვა 1901 წ., გაფიცვა და დემონსტრაცია ბათუმში 1902 წ., გაფიცვა როსტოვში 1902 წ.). იზრდებოდა ბელშთა მოძრაობაც, ძლიერდებოდა ცარიზმის მიერ ჩაგრულ ხალხთა ნაციონალურ განმათავისუფლებელი ბრძოლა.

რა დგომარეობაში იყოფებოდა ზაშინ რუსეთის სოციალ-დემოკრატია? ლენინი სოციალ-დემოკრატიის განვითარების ამ პერიოდს (1898 წლიდან) უწოდებს „დაქსაქსულობის, რღვევის, მეოყეობის“ პერიოდს. ასეთი მდგომარეობისათვის დამახასიათებელი იყო პროგრამისა და წესდების, ერთიანი ცენტრის უქონლობა, კუსტარულობა საორგანიზაციო მუშაობაში, წრეობანა, სოციალ-დემოკრატებს შორის ოპორტუნისტული მიმართულების — „ეკონომიზმის“ გავრცელება, რომელიც ხოტბას ასხამდა თეორიულ დაქსაქსულობას და ორგანიზაციულ კუსტარულობას.

სოციალ - დემოკრატთა მთავარ ამოცანას ლენინი ხედავდა მტკიცე ცენტრალიზებული პარტიის შექმნაში, რომელიც იქნებოდა მუშათა კლასის ხელმძღვანელი, მთელი ხალხის ხელმძღვანელი მის ბრძოლაში თვითმყრობელობისა და კაპიტალიზმის წინააღმდეგ.

ჯერ კიდევ 1900 წელს „ისკრის“ პირველ ნომერში ლენინი სწერდა: „ჩვენს წინაშე მთელი თავისი ძლიერებით აღმართულია მტრის ციხე, რომლიდანაც გვიშენენ უამრავ ყუმბარებსა და ტყვიებს, და გვიკლავენ საუკეთესო მებრძოლთ. ეს ციხე ჩვენ უნდა ავიღოთ, და ავიღებთ კიდეც, უკეთუ გამოლვიძებული პროლეტარიატის ყველა ძალას შევუერთებთ რუსეთის რევოლუციონერთა ყველა ძალას და დავრაზმავთ მათ ერთ პარტიაში, რომელიც მიიზიდავს თავისკენ ყოველივეს, რაც კი ცოცხალი და პატიოსანია რუსეთში“ (ტ. IV, გვ. 59).

სძლევდა რა დაუჯერებელ სიძნელეებს, ლენინი იდეურად და ორგანიზაციულად აერთიანებდა რუსეთის სოციალ-დემოკრატებს, აშენებდა ახალი ტიპის პარტიას, სოციალურ რევოლუციისა და პროლეტარიატის დიქტატურის პარტიას.

წარმატებით რომ შეგვესრულებინა ამოცანა მუშათა კლასის ერთიანი ცენტრალიზებული მარქსისტული რევოლუციური პარტიის შენებისა, საჭირო იყო უწინარეს ყოვლისა დაგვემარცხებინა „ეკონომისტები“, რომლებიც მუშათა მოძრაობას მშრალი ეკონომიური ბრძოლის ჩარჩოებით ჰკვეცავდნენ და რომლებიც წარმოადგენდნენ მუშათა კლასში ბურჟუაზიული, ტრედუნიონისტური პოლიტიკის გამტარებლებს. „სანამ გაერთიანდებოდეთ, — სწერდა ლენინი,—და იმისთვის, რომ გაერთიანდეთ, ჩვენ ჯერ საკუთარ თავზე ვიზრუნოთ“ (ტ. IV, გვ. 378).

ლენინმა წიგნში „რა ვაკეთოთ?“ გამოააშკარავა იდეური საფუძვლები „ეკონომისტების“ ოპორტუნიზმისა, რომლებიც ქედს იხრიდნენ მუშათა მოძრაობის სტიქიურობის წინაშე, და ამცირებდნენ მუშათა მოძრაობაში სოციალისტური შეგნების როლს.

მაგრამ რევოლუციური თეორიის გარეშე არც რევოლუციური მოძრაობა შეიძლება, — გვასწავლიდა ლენინი. რევოლუციური პარტია, რომელიც თეორიით არ არის შეიარაღებული, ვერ იქნება ავანგარდი, თვითმპყრობელობის უღლისაგან, კაპიტალიზმის უღლისაგან ხალხის განთავისუფლების იდეური ხელმძღვანელი. **„მოწინავე მებრძოლის როლის შესრულება შეუძლია მხოლოდ ისეთ პარტიას, რომელიც ხელმძღვანელობს მოწინავე თეორიით“,** — ხაზს უსვამდა ლენინი (ტ. IV, გვ. 380-381).

რუსეთის სოციალ-დემოკრატიისათვის თეორიას მით უფრო დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა, რომ პარტია მხოლოდ ყალიბდებოდა, რომ საჭირო იყო განადგურება და მოსპობა ოპორტუნიზმისა, რომელიც იდგა მუშათა კლასის რევოლუციური მოძრაობის ორგანიზაციის გზაზე.

ლენინმა შრომაში „რა ვაკეთოთ?“ მოგვცა მუშათა მოძრაობაში შეგნებულობისა და სტიქიურობის თანაფარდობის ულრმესი ანალიზი. ლენინი სწერდა, რომ თავისი ძალებით მუშათა კლასს შეუძლია გამოიმუშაოს მხოლოდ ტრედუნიონისტური შეგნება, ე. ი. იმის რწმენა, რომ საჭიროა მხოლოდ ეკონომიური ბრძოლის წარმოება წვრილმან გაუმჯობესებათათვის. სოციალისტური იდეოლოგია აღმოცენდება არა სტიქიური მოძრაობიდან, არამედ მეცნიერებიდან. „კლასობრივი პოლიტიკური შეგნება შეიძლება ჩაენერგოს მუშას **მხოლოდ გარედან,** ესე იგი ეკონომიური ბრძოლის გარედან, მუშათა და მეპატრონეთა ურთიერთობის სფეროს გარედან“ (ტ. IV, გვ. 422).

ქედს იხრიდნენ რა მუშათა მოძრაობის სტიქიურობის წინაშე, უარჰყოფდნენ რა მასში სოციალისტური შეგნების შეტანის აუცილებლობას, „ეკონომისტები“ ატყუებდნენ მუშებს, აიდეალებდნენ მუშათა მოძრაობაში ბურჟუაზიული იდეოლოგიის შეტანას, ხელს უშლიდნენ მუშათა მოძრაობის შეერთებას სოციალიზმთან.

„საკითხი **მხოლოდ ასე** სდგას: ბურჟუაზიული თუ სოციალისტური იდეოლოგია. შუა ადგილი აქ არ არის... ამიტომ სოციალისტური იდეოლოგიის **ყოველგვარი** დამცირება, მისგან **ყოველგვარი ჩამოშორება** ნიშნავს ბურჟუაზიული იდეოლოგიის გაძლიერებას“ (ლენინი, ტ. IV, გვ. 391-392).

ლენინმა და სტალინმა დაუნდობელი ბრძოლა გამოუცხადეს მუშათა მოძრაობის სტიქიურობის თეორიას.

„ჩვენ, სოციალ-დემოკრატებმა, — სწერდა ამხანაგი სტალინი 1905 წელს, — ხელი უნდა შევუშალოთ მუშათა სტიქიურ მოძრაობას წაიდეს ტრედუნიონისტური გზით, უნდა მოვაქციოთ იგი სოციალ-დემოკრატიულ კალაპოტში, **შევიტანოთ** ამ მოძრაობაში სოციალისტური შეგნება და შევამჭიდროვოთ მუშათა კლასის მოწინავე ძალები ცენტრალიზებულ პარტიად“ („გაკვრით პარტიულ უთანხმოებებზე“).

მეორე სტატიაში — „პასუხი სოციალ-დემოკრატს“, რომელიც აგრეთვე 1905 წელს არის დაწერილი, — ამხანაგი სტალინი ხელახლა უბრუნდება ლენინის დებულებებს მუშათა მოძრაობაში სტიქიურობისა და შეგნებულობის შესახებ და ანვითარებს ლენინის თეზისს მუშათა სტიქიურ მოძრაობაში სოციალისტური შეგნების შეტანისა და მუშათა მასობრივ მოძრაობასთან რევოლუციური თეორიის შეერთების აუცილებლობის შესახებ.

სტალინის სტატიამ გამოიწვია ლენინის მიერ ბრწყინვალე შეფასება. პარტიის ცენტრალური ორგანოს „პროლეტარის“ № 22-ში ლენინი 1905 წელს სწერდა: „სტატიაში: „პასუხი „სოციალ-დემოკრატს“ ჩვენ აღვნიშნავთ „შეგნების გარედან შეტანის“ ცნობილი საკითხის საუცხოოდ დაყენებას.

ლენინი აღნიშნავდა, რომ „ეკონომისტების“ ქედმოხრა მუშათა მოძრაობის სტიქიურობის წინაშე არის მარქსიზმის გავულგარება, „მაჩანჩალობა“, რევოლუციისათვის მებრძოლთა ინიციატივისა და ენერგიის დამცირება. „მარქსიზმი, პირიქით, აძლევს გიგანტურ ბიძგს სოციალ-დემოკრატის ინიციატივასა და ენერგიას, ზლის რა მის წინაშე ფართო პერსპექტივებს, აყენებს რა (თუ შეიძლება ასე ითქვას) მის განკარგულებაში ბრძოლისთვის „სტიქიურად“ ამძრავებულ მუშათა კლასის მრავალ მილიონთა მძლე ძალებს!“ (ლენინი, ტ. IV. გვ. 398).

მუშათა მოძრაობაში სოციალისტური შეგნების შეტანის საკითხი ძვიდროდ არის გადახლართული პარტიის როლის საკითხთან პროლეტარიატის ბრძოლის ხელმძღვანელობაში. ლენინი ხაზს უსვამდა, რომ სოციალ-დემოკრატია არის კიდეც მუშათა მოძრაობის შეერთება სოციალიზმთან.

„ლენინმა გვიჩვენა, — ნათქვამია „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსში“, — რომ მუშათა მოძრაობის სტიქიური პროცესისათვის ხოტბის შესხმა და პარტიის ხელმძღვანელი როლის უარყოფა, პარტიის როლის დაყვანა ამბების რეგისტრატორის როლამდე, — ნიშნავს „მაჩანჩალობის“ ქადაგებას, იმის ქადაგებას, რომ პარტია გადავაქციოთ სტიქიური პროცესის კუდად, მოძრაობის პასიურ ძალად, რომელსაც შეუძლია მხოლოდ სჭვრეტდეს სტიქიური პროცესს და მიეხდოს თვითდინებას. ასეთი ქადაგების წარმოება ნიშნავს საქმის წაყვანას პარტიის მოსპობისაკენ, ე. ი. მუშათა კლასის დატოვებას უპარტიოდ, ე. ი. მუშათა კლასის დატოვებას უიარაღოდ. მაგრამ მუშათა კლასის უიარაღოდ დატოვება იმ დროს, როდესაც მუშათა კლასის წინაშე დგანან ისეთი მტრები, როგორიც არის ცარიზმი, შეიარაღებული ბრძოლის ყველა საშუალებით, და თანამედროვე ყაიდაზე ორგანიზებული ბურჟუაზია, რომელსაც ჰყავს თავისი პარტია, რომელიც ხელმძღვანელობს მის ბრძოლას მუშათა კლასის წინააღმდეგ, — ნიშნავს გამცემლობას მუშათა კლასის მიმართ“. („საკ. კ. პ. (ბ) ისტორია“, გვ. 36).

„აშკარავებდა რა „ეკონომიზმის“ ბურჟუაზიულ ფესვებს, ვლადიმერ ილიას-ძემ გვიჩვენა, რომ „ეკონომისტები“, ისევე როგორც ბერნშტეინელები, ხელს იღებენ სოციალ-დემოკრატიის პროგრამაზე, მარქსიზმის ძირითად პრინციპებზე — რევოლუციაზე, პროლეტარიატის დიქტატურაზე, სოციალიზმზე. ოპორტუნისტებს უნდოდათ ჰქონოდათ არა პარტია სოციალური რევოლუციისა, რომელიც მუშათა კლასს კაპიტალიზმისაკენ ანთავისუფლებს, არამედ პარტია „სოციალური რეფორმებისა“, რომლებიც გულისხმობენ კაპიტალიზმის ბატონობის შენარჩუნებას.

ლენინმა ქვა ქვაზე არ დასტოვა „ეკონომისტების“ ამ იდუმალი სურვილებისაგან. ვინაიდან „ეკონომიზმი“ ბერნშტეინელობის ნაირსახეობა იყო, ლენინის შრომამ „რა ვაკეთოთ?“ გამანადგურებელი ლახვარი ჩასცა საერთაშორისო ოპორტუნიზმს. უკვე მარტო ამაშია წიგნის „რა ვაკეთოთ?“ უდიდესი საერთაშორისო მნიშვნელობა.

○

წიგნმა „რა ვაკეთოთ?“ არა მარტო გამოააშკარავა, გაანადგურა „ეკონომიზმი“, არამედ აგრეთვე გვიჩვენა, თუ რა გზით უნდა წავიდეს მუშათა კლასის რევოლუციური პარტიის შექმნა. წიგნის „ორი უკანასკნელი თავი მიძღვნილია ლენინის ორგანიზაციული გეგმისადმი.

მეფის რუსეთის პირობებში პარტიის საფუძვლად ლენინი სთვლიდა პროფესიონალ რევოლუციონერთა ორგანიზაციას. პოლიტიკურ პოლიციასთან — ცარიზმთან ბრძოლის აუცილებლობა პარტიული მუშაკებისაგან მოითხოვდა განსაკუთრებულ თვისებებს, მოითხოვდა პროფესიონალ რევოლუციონერებს. ლენინი სწერდა, რომ „არც ერთი რევოლუციური მოძრაობა არ შეიძლება მტკიცე იყოს, თუ მას არ მეთაურობს ხელმძღვანელთა მტკიცე და მემკვიდრეობის დამცველი ორგანიზაცია“ (ტ. IV, გვ. 456).

რუსეთის თვითმპყრობელობის პირობებში, გვასწავლიდა ლენინი, რევოლუციონერთა ორგანიზაციაში საჭიროა სასტიკი კონსპირაცია და ცენტრალიზაცია. პარტია მოქნილი, ხასებთან დაკავშირებული უნდა იყოს.

ასეთი პარტია უნდა მოვაგროვოთ, შევქმნათ დაქსაქსული, განცალკევებული წრეებიდან და შევაიარაღოთ მარქსიზმის მოწინავე თეორიით. პარტიის ორგანიზაციის რევოლუციური სოციალ - დემოკრატიული ძალების მოგროვებისა და აღზრდის საშუალებას ლენინი ხედავდა საერთო-რუსულ სოციალ-დემოკრატიულ გაზეთში. გაზეთი — კოლექტიური ორგანიზატორია. ლენინი ამტკიცებდა, რომ **„არ არსებობს სხვა საშუალება** ძლიერი პოლიტიკური ორგანიზაციების **აღსაზრდელად** საერთო-რუსული გაზეთის გარეშე“ (ტ. IV, გვ. 485).

ლენინის იდეა გენიალურად გამართლდა. ლენინურმა „ისკრამ“ ხელი შეუწყო ჩვენი პარტიის ორგანიზაციას — ძლევამოსილი სოციალისტური რევოლუციის პარტიის ორგანიზაციას.

„მოგვეცით რევოლუციონერთა ორგანიზაცია — და ჩვენ გადავაბრუნებთ რუსეთს!“ — წინასწარმეტყველურად სწერდა ლენინი (ტ. IV გვ. 458). ასეთი ორგანიზაცია—ბოლშევიკების დიადი პარტია—გამოსჭედა კიდეც სოციალისტური რევოლუციის ბელადმა და მამამ ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინმა. ლენინ-სტალინის ბოლშევიკურმა პარტიამ გადააბრუნა ძველი რუსეთი, მიაღწია სოციალიზმის მსოფლიო-ისტორიულ გამარჯვებებს.

○

„საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ II თავის შესწავლისას ამხანაგებს ვურჩევთ გულდასმით წაიკითხ

ინგლისი და საფრანგეთ-იტალიის წინააღმდეგობანი ხმელთაშუა ზღვის ბასეინში

ლონდონი, 12 დეკემბერი (საკ-დესი). საფრანგეთ - იტალიის წინააღმდეგობანი, რომლებიც საგრძნობლად გამწვავდა იტალიელი ფაშისტების თავხედური პრეტენზიების გამო საფრანგეთის ტერიტორიის — ტუნისის, კორსიკისა და სავოიის მიმართ, დიდ შეშფოთებას იწვევენ ინგლისში, რამდენადაც იტალიის დამპყრობლური გეგმები ხმელთაშუა ზღვაზე საფრთხეს უქმნიან ბრიტანეთის იმპერიის უშუალო ინტერესებს.

„გარეშე მაყურებელს, — სწერს გაზეთ „იორკშირ პოსტის“ საზღვაო მიმომხილველი, — ეგონება, რომ ტუნისის საკითხი მხოლოდდამხოლოდ საფრანგეთს და იტალიას ეხება. ნამდვილად კი იტალიის პრეტენზიები ტუნისის მიმართ ამ საკითხის უფრო ღრმად განხილვისას გაცილებით უფრო მეტად ეხება ბრიტანეთის იმპერიის ინტერესებს, ვიდრე სხვა რომელიმე მოვლენა ცენტრალურ ევროპაში“.

ხმელთაშუა ზღვაზე, — აღნიშნავს მიმომხილველი,—გადის უდიდესი სავაჭრო გზა, რომლითაც ინგლისი აწარმოებს მთელს ვაჭრობას აღმოსავლეთთან. ამ გზით შემოაქვს ინგლისს 90 პროცენტი ჯუტი და ქერელი, 94 პროცენტი კაუჩუკი, 90 პროცენტი ჩაი, 62 პროცენტი ტყვია, სპილენძი, კალა და მარგანეცი. ამავე გზით შემოდის ინგლისში დიდძალი ნავთი. მაგრამ ბრიტანეთის იმპერიის ეს სასიცოცხლო ნერვი გადის ვიწრო სრუტეში სიცილიასა და ტუნისს შორის, სრუტეში, რომლის სიგანე 300 კილომეტრს არ აღემატება. ამასთან მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ ეს სრუტე მცირე მანძილით არის დაშორებული ტირენისა და ადრიატიკის ზღვებს, სადაც იტალიის სამხედრო-საზღვაო ფლოტი ბატონობს.

ხმელთაშუა ზღვის ამ ყველაზე უფრო ვიწრო ნაწილს იცავს ინგლისის სამხედრო - საზღვაო ბაზა, რომელიც მალტის კუნძულზე მდებარეობს.

მალტის კუნძულიდან 240 კილომეტრზე მდებარეობს იტალიის კუნძული პანტელერია, რომელიც უფრო ხელსაყრელ გეოგრაფიულ მდგომარეობაშია, ვიდრე მალტა, და ზემოხსენებულ სრუტეზე ბატონობს. იტალია რამდენიმე წლის განმავლობაში ამარაგებს ამ კუნძულს. მაგრამ პანტელერია წარმოადგენს მეტად მცირე კუნძულს სასინელი წყლის უმნიშვნელო მარაგით, რომელიც სრულიადაც არ არის საკმარისი დიდი სამხედრო-საზღვაო ბაზის მომარაგებისათვის. ამ კუნძულის ნავსადგომში არ შეუძლია შესვლა დიდ სამხედრო-საზღვაო გემებს. ამგვარად პანტელერიაზე თავის მხრივ ბატონობს მალტა და ბიზერტა — საფრანგეთის მძლავრი სამხედრო - საზღვაო ბაზა ტუნისის ჩრდილო ნაწილში. ბიზერტის მნიშვნელობა საზღვაო მიმოსვლის იმ გზების დაცვისათვის, რომლებიც ხმელთაშუა ზღვაზე გადის, განსაკუთრებით დიდია. „ამიტომ, — შენიშნავს მიმომხილველი, — ინგლისისათვის ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს იმას, რომ ეს სამხედრო-საზღვაო ბაზა მისი მოკავშირის ხელში იყოს“.

მიმომხილველი სკეპტიკურად უყურებს იმას, თითქოს იტალიასთან ომის შემთხვევაში შესაძლებელი იყოს ხმელთაშუა ზღვის გზებზე უარის თქმა და ნედლეულისა და სურსათ - სანოვაგის შემოზიდვა ინგლისში კეთილი იმედის კონტინენტის (სამხრეთ აფრიკა) გვერდის ავლით. „ბრიტანეთის იმპერიის სამხედრო-საზღვაო სტრატეგიაში, — დასძენს მიმომხილველი, — გადამწყვეტი მნიშვნელობა ეძლევა ინგლისის გემების თავისუფლად გაელას ხმელთაშუა ზღვაში. აღნიშნული სტრატეგიის საფუძველს შეადგენს იმ გზის უშიშროება, რომელიც თვით ინგლისიდან იწყება, ხმელთაშუა და მეწამულ ზღვებში და ინდოეთის ოკეანეში გადის და ჩინეთის ზღვაში მთავრდება“.

მიმომხილველი აღნიშნავს, რომ იტალიის მიერ ტუნისის ხელში ჩაგდება უდიდეს საფრთხეს შეუქმნიდა ინგლისის ნაოსნობას ხმელთაშუა ზღვაში. „აი, რატომ არ შეუძლია ბრიტანეთის იმპერიას, — სწერს იგი დასასრულ, — გულგრილად შეხვედეს იმ ამბებს, რომლებმაც შეიძლება გადაჭრით შესცვალონ მისი სტრატეგიული პოზიციები ხმელთაშუა ზღვაში“.

ჩერჩილის გამოსვლა

ლონდონი, 12 დეკემბერი (საკ-დესი). რეიტერის სააგენტო იუწყება, რომ გუშინ ქალაქ რინგფორდში (ესექსის საგრაფო) თავის ამომრჩეველთა კრებაზე გამოვიდა ჩერჩილი.

„იმ დროს, როდესაც საფრანგეთის ტერიტორიების მიმართ იტალიელთა პრეტენზიის შედეგად კვლავ ჩამოწვა ღრუბელი ხმელთაშუა ზღვის ბასეინში, — განაცხადა ჩერჩილმა, — ჰიტლერი ემზადება იმისათვის, რათა ჩაიდინოს ახალი დამპყრობლური აქტი აღმოსავლეთ ევროპაში. ჰიტლერმა თვითონაც არ იცის ზუსტად, თუ რა უნდა გააკეთოს უფრო ადრე—ჯერ მემელი ან დანციგი დაიპყროს, თუ ტრანსილვანიის მოსახლეობა აამხედროს რუმინეთის წინააღმდეგ? მუსოლინიმ, რომელიც სრულიადაც არ დაკმაყოფილდა იმით, რომ ინგლისმა და საფრანგეთმა იცნეს იტალიის მიერ აბისინიის დაპყრობა, გაძლიერებული კამპანია გააჩაღა საფრანგეთის ტერიტორიების — ტუნისის, კორსიკის, სავოიის დაპყრობისათვის“.

„ჯერ კიდევ მაშინ,—განაცხადა ჩერჩილმა, — როდესაც იდენი საგარეო საქმეთა მინისტრის პოსტიდან გადადგა, მე ვიწინასწარმეტყველე, რომ იტალია ინგლის-იტალიის შეთანხმების ხელმოწერის მეორე დღესვე მოითხოვს მონაწილეობის მიღებას სუეცის არხის მართვა-გამგეობაში მეთქი. ასეც მოხდა. ახლა იტალიამ წამოაყენა თავისი მოთხოვნები და ჩვენს პრემიერ-მინისტრს საჭიროდ მიაჩნია გაემგზავროს რომს, რათა გამოარკვიოს, თუ რა ნაბიჯები უნდა იქნას გადადგმული იტალიელი დიქტატორის დასამშვიდებლად“.

შეეხო რა ინგლისის მთავრობის საგარეო პოლიტიკას, ჩერჩილმა განაცხადა, რომ იგი მთელ თავის სიცოცხლეში არ მოსწრებია ინგლისის საზოგადოებრიობის ასე დიდ უკმაყოფილებას საგარეო პოლიტიკის იმ კურსის გამო, რომელსაც მთავრობა ატარებს. ჩერჩილმა განაცხადა, რომ საჭიროა ისეთი საგარეო პოლიტიკის გატარება, რომელიც გააერთიანებდა ინგლისის მოსახლეობის ყველა საზოგადოებრივ ფენას.

„მთელი ძალები, რომლებსაც შესწევთ ფაშისტ დიქტატორთა აგრესიისათვის წინააღმდეგობის გაწევის უნარი, გაერთიანებულ უნდა იქნას —დასძინა ჩერჩილმა. უნდა შეიქმნას ისეთი უმაღლესი საერთაშორისო ტრიბუნალი, რომელიც დაიცავს საერთაშორისო უფლებრივ წესრიგს, რომელსაც შეეძლება აიძულოს სახელმწიფოები დაემორჩილონ საერთაშორისო სამართლის კანონებს. ჩვენ სრულიადაც არ უნდა ვთქვათ უარი იმაზე, რაც ერთა ლიგისაგან დარჩა და უნდა ფანვაცხადოთ, რომ ჩვენ გადაწყვეტილი გვაქვს აღვუურვოთ იგი მეტი ძალაუფლებით, მივცეთ მას შეიარაღებული ძალა, რათა ლიგას შეეძლოს აიძულოს ყველა პატივი სცენ მის გადაწყვეტილებებს“.

„ეს წელი, — განაცხადა ჩერჩილმა,—იყო ისეთ უბედურებათა დამცირებათა წელი, როგორიც ინგლისს არ განუცდია მრავალი თაობის მანძილზე. 1939 წელს ინგლისი და საფრანგეთი შეიძლება აღმოჩნდნენ კიდევ უფრო სერიოზული საფრთხის წინაშე. დასაგლეჯად და შესაჭმელად მიუგდეს რა ჩეხოსლოვაკიის რესპუბლიკა ფაშისტ მგლებს, ღიად დასტოვეს რა აღმოსავლეთი და ცენტრალური ევროპა გერმანელ ფაშისტთა გაუმაძღარი მადის დასაკმაყოფილებლად, საფრანგეთმა და ინგლისმა სრულიადაც ვერ მიაღწიეს ხანგრძლივ, მტკიცე მშვიდობიანობას. მათ მიაღწიეს მხოლოდ მერყევ, უაღრესად მოკლე ხნის შესვენებას, რომლის დროსაც ყველგან ვხედავთ შეიარაღების გადიდებას“.

გერმანიის ჯაშუშური ქსელი საფრანგეთში

პარიზი, 12 დეკემბერი (საკ-დესი). ყოველკვირეული ჟურნალი „ლიუმიერი“, რომელიც პარიზში გამოდის, მამხილებელ სტატიებს აქვეყნებს გერმანიის ჯაშუშთა საქმიანობის შესახებ საფრანგეთში. ჟურნალი აღნიშნავს, რომ საფრანგეთში მოქმედებს გერმანიის ფაშიზმის 6 სხვადასხვა უწყება, მათ შორის გერმანიის ფაშისტური პარტიის საზღვარგარეთული ორგანიზაციების ხელმძღვანელის ბოლეს უწყება, გებელსის (პროპაგანდის სამინისტრო) უწყება, როზენბერგის (ფაშისტური პარტიის ხელმძღვანელობის საგარეო - პოლიტიკური განყოფილება) უწყება და ჰიმლერის (გერმანიის საიდუმლო პოლიცია) უწყება. გარდა ამისა, გერმანიის პარიზელ საელჩოში არის სამხედრო ატაშე, რომელსაც საკუთარი ინფორმატორები ჰყავს ისევე, როგორც გერმანიის საავიაციო ატაშეს. გერმანიის საავიაციო ატაშეს დიდი სახსრები მოეპოება, რომლებიც იხარჯება აგრეთვე პოლიტიკური დაზვერვის საქმეზე.

პარიზში გერმანიის საელჩოსთან არსებული პრესის ატაშე ჟურნალისტთა წრეების „დამუშავებას“ აწარმოებს. პრესის ატაშეს ბიუჯეტი თვეში ნახევარ მილიონ ფრანკს შეადგენს. ცხადია, რომ ეს ფული საფრანგეთის პრესის მოსყიდვას ჰხმარდება. ბოლეს უწყებას საფრანგეთში მრავალი „ადგილობრივი ჯგუფი“ ჰყავს, რომლებიც გაბნეულია საფრანგეთის მთელს ტერიტორიაზე. ამ ჯგუფებს ხელმძღვანელობს ერიხი, გერმანიის საელჩოს მრჩეველი პარიზში. პარიზის „ადგილობრივ ჯგუფს“ სათავეში უდგას ბარონი ფონ-კინტენი. ამ ჯგუფს 3.000-დან 4.000-მდე წევრი ჰყავს, რომლებიც დაყოფილი არიან 20 სექციად პარიზის საქალაქო რაიონების შესაბამისად.

„ადგილობრივი ჯგუფების საქმიანობას“ პარიზსა და საფრანგეთის მთელს პროვინციაში, — სწერს ჟურნალი,—მჭიდროდ უკავშირდება საქმიანობა ეგრეთწოდებული „უშიშროების სამსახურისა“ („ზიხერხაიტსდინსტ“)—ორგანიზაციისა, რომელიც გესტაპოს (გერმანიის საიდუმლო პოლიციის) უფროსის ჰიმლერის განმგებლობაში იმყოფება. ამ დარგს დავალებული აქვს თვალყური ადევნოს საფრანგეთში მცხოვრებ გერმანელ მოქალაქეებს.

„ლიუმიერი“ აყენებს კითხვას: „დასვეს თუ არა დალაქიმ და ბონემ რიბენტროპის წინაშე საკითხი საფრანგეთში გერმანიის ხრიკების შეწყვეტისა და გერმანიის ჯაშუშური და მომსყიდველი ორგანიზაციების დაშლის შესახებ?“

დაუვიწყარი დღის ერთი წლისთავზე

1938 წლის 12 დეკემბერი დედაქალაქში

ისევე, როგორც ერთი წლის წინათ, მშვენიერმა ამინდმა და მზემ გააბრწყინა დედაქალაქი. ქუჩები და მოედნები, ბაღები და სახახაობათა შენობები, მაღაზიები და ქვაფენილები ხალხით აივსო. განსაკუთრებულ იერს ატარებდა ეს დასასვენებელი დღე—1938 წლის 12 დეკემბერი, განსაკუთრებით ხალისიანი და კარგი იყო იგი.

თბილისელმა მშრომელებმა თავისებურად აღნიშნეს სახელოვანი დღის ერთი წლისთავი.

— მზად ვართ შრომისა და თავდაცვისათვის! ასეთი იყო თბილისის მშრომელთა პატაკი ლენინ-სტალინის პარტიისა და საბჭოთა ხელისუფლებისადმი...

დილით ადრე, დიდი სტალინის სახელობის სანაპირო ქუჩაზე დაიწყეს თავმოყრა თავდაცვა-ავიაქიმელმა რაზმელებმა. ქალაქის ყოველი კუთხიდან, ყოველი რაიონიდან მოდიოდნენ ქიმიური და საჰაერო თავდაცვის ჯგუფები აირწინაღებით.

დილის 10 საათი იყო, როცა თავდაცვა - ავიაქიმელებმა დაჰფარეს მთელი ვეებერთელა სანაპირო ქუჩა კარლ მარქსის ხიდიდან ელბაქიძის ხიდამდე. უკრავდნენ ორკესტრები, მზეზე ელვარებდნენ დროშები და პლაკატები და კვლავ ახალ-ახალი ჯგუფები ემატებოდნენ შეკრებილთ.

თავდაცვა - ავიაქიმელები ემზადებოდნენ 5-კილომეტრიანი ლაშქრობა-დემონსტრაციისათვის. მუშები, ინჟინერ-ტექნიკოსები, მსახიობები, სტუდენტები, მოწაფეები, დიასახლისები, ყველანი იღებდნენ მონაწილეობას ლაშქრობა-დემონსტრაციაში.

ლაშქრობის მარშრუტი იყო: სანაპირო ქუჩა—ელბაქიძის ხიდი—პლეხანოვის პროსპექტი — ჩელუსკინელთა ხიდი—საბჭოთა კავშირის გმირთა მოედანი — ლენინის ქუჩა —რუსთაველის პროსპექტი—ამხანაგ ლავრენტი ბერიას სახელობის მოედანი.

დაიძრნენ ლენინის რაიონის თავდაცვა-ავიაქიმელთა კოლონები, მათ მიჰყვნენ კიროვის რაიონიდან გამოსული კოლონები, შემდეგ სტალინის, 26 კომისრის და ბოლოს, ორჯონიკიძის რაიონის თავდაცვა-ავიაქიმელები. დროშებით, თავდაცვითი მუშაობის ფრონტზე მიღწეულ საკუთარ გამარჯვებათა პლაკატებით და ლოზუნგებით მიდიოდნენ კოლონები დედაქალაქის ქუჩებში.

თბილისი. თავდაცვა-ავიაქიმელ მოლაშქრეთა კოლონა კომინტერნის ქუჩაზე. ფოტო რ. აკოფოვისა.

— გაუმარჯოს ლენინ-სტალინის უძლეველ პარტიას!

— სამშობლოს დაცვა ყველა საბჭოთა მოქალაქის წმინდათა-წმინდა მოვალეობაა.

— მზად ვართ სამშობლოს საზღვართა დასაცავად.

ასეთი ლოზუნგებით მიდიოდნენ თავდაცვა-ავიაქიმელთა კოლონები.

დღის 1 საათზე კოლონები მიუახლოვდნენ ბერიას სახელობის მოედანს. აქ ტრიბუნაზე იყვნენ საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივანი ამხ. ს. მილშტეინი, თბილისის საბჭოს თავმჯდომარის მოვალეობათა აღმსრულებელი ამხ. ი. კოჭლამაზაშვილი და საქართველოს თავდაცვა-ავიაქიმის პასუხისმგებელი მუშაკები. ტრიბუნასთან გაისმოდა მისალმებათა შეძახილები დიდი სტალინის პატივსაცემად, შეძახილები სამშობლოს თავდაცვისათვის მზადყოფნის შესახებ.

ლაშქრობა - დემონსტრაცია, რომელშიაც მონაწილეობა მიიღო 40.000-ზე მეტმა თავდაცვა-ავიაქიმელმა, ნაშუადღევის 2 საათზე დამთავრდა. ეს იყო პირველი მრავალრიცხოვანი ლაშქრობა აირწინაღებით—5 კილომეტრზე ჩვენს დედაქალაქში...

○

სოციალისტური დემოკრატიზმის პრინციპებზე პირველი არჩევნების წლისთავი ბრწყინვალედ აღნიშნეს თბილისის ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმაც. 12 დეკემბერს მოეწყო შეჯიბრება უმაღლესი სასწავლებლების ფრენბურთელ და კალათბურთელთა გუნდებს შორის...

○

ამავე დღის აღსანიშნავად გაიმართა შეჯიბრება „დინამოს“ პირველობაზე — ყუმბარის ტყორცნაში, რამაც დიდძალი მაყურებელი მიიზიდა.

ამხანაგ ლავრენტი ბერიას სახელობის სტადიონი კვლავ აივსო ფეხბურთის მოყვარულებით. რამდენიმე ათეული ათასი კაცი დაესწრო „დინამოს“ ოსტატ ფეხბურთელებისა და „ბურევესტნიკის“ ფეხბურთელთა გუნდის ამხანაგურ მატჩს...

სომხური ხალხური ეპოსი „სასუნცი დავითი“

ერევანი, 12 დეკემბერი (საკ-დესი). შესდგა სომხური ხალხური ეპოსის „სასუნცი დავითის“ შექმნის ათასი წლისთავის დღესასწაულის ჩამატარებელი რესპუბლიკური საიუბილეო კომიტეტის მეორე სხდომა.

დამტკიცებულია ეპოსის სრული ტექსტი, ლიტერატურის ინსტიტუტის ბრიგადის მიერ შედგენილი, ეპოსის იმ 50 ვარიანტის საფუძველზე, რომლებმაც ჩვენამდე მოაღწია X საუკუნიდან.

კომიტეტმა მოისმინა აკადემიკოს ორბელის ინფორმაცია „სასუნცი დავითისადმი“ მიძღვნილი გამოფენის შესახებ, რომელიც მომავალი წლის გაზაფხულზე ეწყობა. ეს გამოფენა ასახავს ეპოსის შექმნის ეპოქის სომხეთის ხალხის ისტორიულ მოვლენებს, ეკონომიკას, კულტურას, ხელოვნებასა და ყოფაცხოვრებას. ნაჩვენები იქნება სომეხი და ქართველი ხალხების შეერთებული ძალით ბრძოლა არაბ დამპყრობთა წინააღმდეგ. მოსმენილ იქნა აგრეთვე ინფორმაცია ეპოსის რუსულ ენაზე სიტყვა-სიტყვით თარგმნის დამთავრების შესახებ.

მომმე რესპუბლიკების საზოგადოებრიობა დიდ ინტერესს იჩენს მომავალი იუბილესადმი. საქართველოდან და აზერბაიჯანიდან მოითხოვენ „სასუნცი დავითის“ რუსული ტექსტის გაგზავნას ქართულ და აზერბაიჯანულ ენებზე გადასათარგმნად.

ბათუმის ფეხბურთელთა გუნდმა მოიპოვა „სტალინური კონსტიტუციის სახელობის თასი“

სტალინური კონსტიტუციის მეორე წლისთავის აღსანიშნავად საქართველოს ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტმა ჩაატარა ფეხბურთელთა გუნდების შეჯიბრება „სტალინური კონსტიტუციის სახელობის თასზე“.

შეჯიბრებაში, რომელიც ოლიმპიური სისტემით მიმდინარეობდა, მონაწილეობას იღებდა საქართველოს რაიონების 12 უძლიერესი გუნდი. გათამაშების პირველ წრეში ქ. მახარაძის ფეხბურთელებმა დაამარცხეს ფოთის მეორე გუნდი ანგარიშით 2:1, ბათუმის მეორე გუნდმა მოუგო ჭუთაისის გუნდს (1:0), თელავისამ სამხრეთ-ოსეთისას (5:0).

მეორე წრეში ბათუმის პირველმა გუნდმა დაამარცხა სოხუმის მეორე გუნდი (11:0), სოხუმის პირველმა გუნდმა — მახარაძის გუნდი (7:0), ოჩამჩირისამ — თელავის (2:1), ბათუმის მეორე გუნდმა — ფოთის (2:1)

საინტერესოდ მიმდინარეობდა ნახევრადფინალური შეხვედრები. აქ ბათუმის პირველმა გუნდმა დაამარცხა ოჩამჩირის გუნდი ანგარიშით 6:0, ხოლო სოხუმისამ მოუგო ბათუმის მეორე გუნდს (3:2).

12 დეკემბერს ლ. ბერიას სახელობის სტადიონზე შესდგა ბათუმისა და სოხუმის ფეხბურთელთა გუნდების ფინალური შეჯიბრება. მატჩი საინტერესოდ მიმდინარეობდა.

შეჯიბრება ბათუმელების გამარჯვებით დამთავრდა ანგარიშით 5:2.

შეჯიბრების დამთავრებისთანავე საქართველოს ფიზკულტურისა და სპორტის საქმეთა კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. ა. ჭელიძემ გამარჯვებულ გუნდს გადასცა „სტალინური კონსტიტუციის სახელობის თასი“.

—○—

ამავე დღეს ბერიას სახელობის „დინამოს“ სტადიონზე შესდგა თბილისის „დინამოს“ ოსტატებისა და „ბურევესტნიკის“ ფეხბურთელთა გუნდების ამხანაგური მატჩი.

მატჩი დამთავრდა დინამოელების გამარჯვებით ანგარიშით 4:1.

თათბირი რუსული და ქართული ენების სწავლების საკითხებზე

11 დეკემბერს თბილისის მასწავლებელთა სახლში (ფურცელაძის ქუჩა № 3) ჩატარდა საშუალო და არასრული საშუალო სკოლების მასწავლებელთა რესპუბლიკური თათბირი რუსული და ქართული ენების სწავლების საკითხებზე.

თათბირი შესავალი სიტყვით გახსნა საქ. განათლების სახალხო კომისარმა ამხ. გ. კიკნაძემ.

თათბირზე მოსმენილ იქნა განსახილველ მუშაკების ვლ. დემურიას და ალ. გვასალიას მოხსენებები სკოლებში რუსული და ქართული ენების სწავლების დაყენებისა და სახელმძღვანელოების შესახებ. მომხსენებლებმა არსებულ მიღწევებთან ერთად აღნიშნეს სკოლებში რუსული და ქართული ენების სწავლების საქმეში არსებული ნაკლოვანებანი.

მოხსენებათა გარშემო გამართულ კამათში გამოსულ ამხანაგთა უმრავლესობა მოითხოვდა რუსული და ქართული ენების სახელმძღვანელოთა გადასინჯვას და იქ ზოგიერთი აუცილებელი ცვლილების შეტანას.

თათბირმა აირჩია სპეციალური კომისიები, რომელთაც დაეკალა კლასების მიხედვით რუსული და ქართული ენების სახელმძღვანელოების გადასინჯვა მათში საჭირო ცვლილებების შეტანის მიზნით. კომისიების დასკვნები წარედგინება ამ სახელმძღვანელოთა ავტორებს, — ახალ გამოცემებში გასათვალისწინებლად.

დასასრულ, შემაჯამებელი სიტყვით გამოვიდა საქ. განათლების სახალხო კომისრის მოადგილე ამხ. ლ. გეგეშიძე.

ჯადრაკი

ქალთა ჯურნირის შედეგები

დამთავრდა საქართველოს საუკეთესო მოჭადრაკე ქალთა შეჯიბრება რესპუბლიკურ პირველობაზე 1938 წლისათვის. პირველობა მოიპოვა თბილისის ჩემპიონმა ვ. ზარგარიანმა (სახელმწიფო დაწესებულებათა კავშირი), რომელმაც მთელი შეჯიბრება თანაბარი სიძლიერით ჩაატარა და პარტიის წაუგებლად 9½ ქულა მოაგროვა. მეორე ადგილზე გამოვიდა სპორტსაზოგადოება „კიმის“ წევრი, მგეგმავ-ეკონომისტი ლ. მარქაროვა (8½ ქულა), მესამეზე—ბათუმელი კაცი (8 ქულა), მეოთხე და მეხუთე ადგილები გაანაწილეს ივანოვამ (თელავი) და ხენკოვამ (7½ ქულა), შემდეგ ადგილებზე გამოვიდნენ: ყიზოტოვსკაია (5½ ქულა), ზარდიაშვილი და სარიფ-ასლანოვა (5-5 ქულა), შიოშვილი (ბათუმი)—4 ქულა, აბრამიშვილი (3½ ქულა), ქუთაისელი შავგულიძე (2 ქულა) და გრუზინსკაია (0).

შეჯიბრების შედეგებმა გვიჩვენა ახალგაზრდა მოჭადრაკეთა თვალსაჩინო ზრდა. ეს პირველ რიგში ითქმის ხენკოვას, ყიზოტოვსკაიას და სარიფ-ასლანოვას შესახებ. უკანასკნელმა, მიუხედავად იმისა, რომ პირველად მიიღო მონაწილეობა ასეთ სერიოზულ შეჯიბრებაში, მაინც შესძლო ყაიმის მიღწევა ასეთ გამოცდილ მოჭადრაკე ქალებთან, როგორიც არიან: კაცი, მარქაროვა და ივანოვა. უეჭველია, თავის ძალასთან შედარებით სუსტად ითამაშეს ზარდიაშვილმა და აბრამიშვილმა.

ა. ფალავანდიშვილი

მწერალთა კავშირში

○ **დღეს,** საღამოს 8 საათზე, მწერალთა სასახლეში (მაჩაბლის ქ. № 13) საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მეცნიერებისა და სკოლის განყოფილების გამგის მოადგილე ამხ. **გ. ტივაძე** წაიკითხავს მოხსენებას თემაზე — „საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის დადგენილება „საკ. კ. პ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსის“ გამოშვებასთან დაკავშირებით პარტიული პროპაგანდის დაყენების შესახებ და საბჭოთა მწერლების ამოცანები“.

○ **15 დეკემბერს,** საღამოს 8 საათზე, მწერალთა სასახლეში ამხ. **ვ. ნატროშვილი** გააკეთებს მოხსენებას ან. ანტონოვსკაიას რომანის „დიდი მოურავის“ შესახებ.

საზოგადოებრივი ქონების, მფარველობა

ბრძოლა

მილიციამ დაპატიმრა „სახელგამის“ ერი ქონების მტაცებლები, არტელ „კოოპშენში“ მოკალათებული კომბინატორები — გ. ი. ხუჭუა, ა. ნ. ჩხეიძე, გ. პესოვი, ა. ოსიპოვი და სხვ. ეს ვიგინდარები „ხელმძღვანელობდნენ“ არტელ „კოოპშენს“, სისტემატურად ითვისებდნენ თანხებს, საქონელს, დეფიციტურ მასალას, აწყობდნენ სხვადასხვა კომბინაციებს და თაღლითური გზით ისქელებდნენ ჯიბეს, მტაცებელთა ამ ჯგუფში სულ 9 კაცი შედიოდა. ფაქტიურად მათი იყო მთელი არტელი „კოოპშენი“, მათ ჯიბეში მიდიოდა ამ არტელის მთელი ავლა-დიდება, მთელი მოგება და შემოსავალი.

ხუჭუა და ჩხეიძე სხვა არტელების სახელზე გადარიცხავდნენ ხოლმე თანხებს, შემდგ ამ თანხებს თვითონ იღებდნენ. ისინი აჯილდოვებდნენ, ვითომდა არტელის წევრებს, ნამდვილად კი ჯილდოს თვითონვე ითვისებდნენ. არტელს ჰქონდა საკუთარი სამკერვალო. მაგ, ვითომც ამ სამკერვალოს საჭიროებისათვის, მიიღეს 3.000 მეტრი ქსოვილები, მაგრამ ეს ქსოვილი სამკერვალოში არავის უხილავს, იგი ხუჭუამ და ჩხეიძემ სპეკულანტურ ფასებში გაჰყიდეს და თანხა მითვისეს.

ბოროტმომქმედნი მალე წარსდგებიან საბჭოთა მართლმსაჯულების წინაშე. 180.000 მანეთზე მეტი ღირებულების ქონების დატაცებისა და მითვისებისათვის ისინი პასუხს აგებენ 1932 წლის 7 აგვისტოს კანონის ძალით.

ამინდი

12 და 13 დეკემბერს აღმოსავლეთ საქართველოში ამინდის საგრძნობ ცვალებადობას ჰქონდა ადგილი. მთელ რიგ ადგილებში (ბუდაური, მანგლისი, ლუქსემბურგი, თიანეთი, თელავი, სტალინირი, დუშეთი, ყარაია, მუხრანი) მოთოვა. დასავლეთ საქართველოში წვიმდა.

პარტკალენდარი

14 დეკემბერს, საღამოს 7 საათზე, საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის ორჯონიკიძის რაიკომის პარტკაბინეტში აგიტატორებისათვის შესდგება ამხ. სახლოვის მოხსენება თემაზე: „ქრისტეს შობის“ წარმოშობა და კლასობრივი არსი. მოხსენება შესდგება ქართულ ენაზე.

დღეს კინოებში

ოქტომბერი — „საზღვარზე“
26 კომუნარების სახ. — „მიტკა ლელიუკი“
დამკვრელი — „ალექსანდრე ნეველი“
კომკავშირელი — „ალექსანდრე ნეველი“
რ. ლუქსემბურგის სახ. — „ალექსანდრე ნეველი“
სპარტაკი—„ალექსანდრე ნეველი“.

კინო სპარტაკში სუროთი წავა 4 სეანსად: 1-ლი სეანსი—5 ს., მე-2 სეანსი—7 ს., მე-3 სეანსი—9 ს. და მე-4 სეანსი—11 ს.

ქვანახშირი და მარგანეცი

11 დეკემბრისათვის

(ტონობით)

	გეგმა	მესრულება	%
ტყიბული (დ. ჩიკვაიძე)	1012	1159	114,5
ტყვარჩელი (ს. ყორობოივი)	734	793	108
ჭიათურა (გ. ანდღულაძე)	5530	4973	90*)

*) ჭიათურიდან ცნობა 12 დეკემბრისა.

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ვ. ხატიაშვილი

გაზ. „კომუნისტის“ რედაქციასთან არსებული ძირეული პრესის მუშაკთა მოსამზადებელი ოთხთვიანი კურსების მსმენელთა
მორიგი მეცადინეობა
შესდგება რედაქციის ბინაზე (რუსთაველის პროსპექტი, 16). ა.-წ. 15 დეკემბერს, საღამოს სრულ 7 საათზე.
საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის რაიკომების მიერ გამოყოფილი ამხანაგები ვალდებულნი არიან დაუგვიანებლად გამოცხადდნენ მეცადინეობაზე.

მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო თეატრი

14/XII	ურიელ აკოსტა
15/XII	კოლმეურნის ქორწინება
16/XII	ურიელ აკოსტა

დასაწყისი 8 საათზე.
სალარო ღიაა დილის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე.

რუსთაველის სახელობის ლენინის ორდენოსანი სახელმწიფო თეატრი 1938-39 წ. სეზონი

14/XII	წარმოდგენა 71 ფოლადური
15/XII	წარმოდგენა 72 უდანაშაულოდ დამნაშავეები
16/XII	წარმოდგენა 73 ნაპერწკლიდან

მორიგი პრემიერა
ვ. პოგოდინის — თოფიანი კაცი

თბილისის ფ. ჯ. ფალიაშვილის სახ. ოპერეტის და ბალეტის ორდენოსანი თეატრი 1938-39 წ. სეზონი.

14/XII	15/XII
მუდმ. ადგ. ტალ. № 47	მუდმ. ადგ. ტალ. № 48
აბ. № 2 ქეთო და კოტე	აბ. № 3 აბესალომ და ეთერი

დასაწყისი 8 საათზე
აბონენტები, რომლებიც არ შემოიტანენ მესამე გადასახადს თავისი წარმოდგენის დღის 3 საათამდე, ჰკარგავენ უფლებას თავის ადგილებზე.

საქართველოს სსრ მთავარი საკურორტო სამმართველოს
მინერალური წყლების განყოფილების თბილისის კანტორა

იღებს განაცხადებს ყველა სამკურნალო დაწესებულებისაგან (საავადმყოფოები, აფთიაქები და სხვ.), **აგრეთვე საქართველოს საკურორტო ორგანიზაციებისაგან მათთვის 1939 წელს მინერალური წყლებისა—ბორჯომის, საირმის, ძაუ-სუარის მიწოდებაზე.**

განაცხადთა წარმოდგენის ვადა—არაუგვიანეს მიმდინარე წლის 20 დეკემბრისა.

მისამართი: თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი 12, ტელ. 3-70-44. 1396

სსსრ სახელმწიფო გამომცემლობის „სახელგამის“ მიერ გახსნილია
რუსთაველის პროსპექტზე სახ. № 18
ანტიკვარულ-ბუკინისტური და იაფფასიანი წიგნების მაღაზია.
სწარმოებს ძველი და ახალი წიგნების ყიდვა და გაყიდვა არსებული ფასდაკლებით.
მაღაზია ყიდულობს ლიტერატურას ქართულ, რუსულ და უცხო ენაზე მაღაზიაში და ბინაზე.
მაღაზია ღიაა ყოველდღე დილის 10 საათიდან საღამოს 5 საათამდე.
391

საქ. ქოოპინკავშირში შემავალ არტელ „ინეკონომიის“ დასკვნითი გალანსი

1938 წლის 1 იანვრისათვის

აქტივი

№№ რიგ.	მუხლების დასახელება	ჯამი
1	ძირითადი საშუალებანი	9.385
2	ხელფული და მასალები	41.695
3	წარმოება და გადამუშავება	38.771
4	პროდუქცია და საქონელი	58.906
5	მცირეფასიანი ინვენტარი	3.738
6	ფულადი საშუალებანი	3.277
7	საშუალებანი ანგარიშსწორებაში	16.876
8	განყენებული საშუალებანი	6.564
	ბალანსი	179.212

პასივი

№№ რიგ.	მუხლების დასახელება	ჯამი
1	ფონდები	22.977
2	მოგებულირებელი მუხლები	1.148
3	ანგარიშსწორებანი	142.692
4	დაგროვებანი	12.39[illegible]
	ბალანსი	179.212

დაგროვება-დანაკარგების ანგარიში

1. ზარალი რეალიზაციით	33.738	1. შემოსავალი რეალიზა